

Mircea Cărtărescu

Escriptor. Publica 'Solenoides'

“Totes les grans novel·les són poemes”

Al llarg de gairebé 900 pàgines, 'Solenoides', de Mircea Cărtărescu – autor que sona, des de fa anys, com a possible premi Nobel de literatura –, planteja un viatge intens, realista i alhora al·lucinant per la Bucarest de les últimes dècades. El narrador i protagonista és un poeta fracassat que dona classes en una escola, té diverses amants i entra en contacte amb una secta misteriosa, els piquetistes, mentre intenta accedir a la quarta dimensió

a
llegim

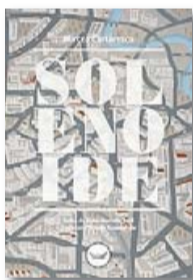
44-45

- 'La mort i la primavera', la gran novel·la de Mercè Rodoreda per descobrir
- Colm Tóibín recupera els mites grecs

46

- Els contes d'Isaak Bàbel, un tresor que cal reivindicar
- La novel·la que ha consagrat el jove Benedict Wells

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

SOLENOIDE
MIRCEA
CĂRTĂRESCU
PERISCOPI /
IMPEDIMENTA
TRADUCCIÓ
D'ANTÒNIA
ESCANDELL TUR
900 PÀG. / 28 €

La novel·la apocalíptica de l'any es diu *Solenoides* (Periscopi / Impedimenta) i l'ha signat l'escriptor romanès amb més projecció internacional del moment, Mircea Cărtărescu (Bucarest, 1956). Més enllà dels vincles amb el món fantàstic i la ciència-ficció – que hi són –, *Solenoides* proposa una experiència de lectura total, travessant gèneres i estils, reflectint amb orgull desenes d'influències – del Barroc i el Romanticisme a l'autoficció postmoderna – a través d'una història que avança a dos temps: el present, on el mestre d'escola que narra la història descriu els seus intents de penetrar en la quarta dimensió, i el passat, on el mateix personatge recorda la seva infantesa i adolescència a la Romania comunista.

Solenoides va ser publicada en romanès el 2015. ¿Com el va deixar físicament i anímicament posar punt final a les gairebé mil pàgines del volum?

Acabo tots els meus llibres amb els ulls plens de llàgrimes. Són com un divorci o la mort d'algú estimat. Durant un temps no torno a escriure perquè tinc la sensació que no em trobo a mi mateix, i normalment per això intento fer alguna cosa més simple o fàcil. Sempre he admirat l'estratègia com a autor de Thomas Mann. Ell sap alternar llibres grans i importants amb altres de més petits, irònics i senzills. Durant el temps que vaig escriure la meua novel·la més important, la trilogia *Encegador* [publicada entre 1996 i 2007], vaig fer tres llibres més, *Per què ens estimem les dones*, *Las bellas*

extranjeras i un llibre per a nens, *Enciclopèdia de les fades*. Aquesta és la meua manera de descansar després d'una feina extenuant.

I ara, encara descansa?

He descansat bastant durant un any i mig però des de fa dos mesos he començat un d'aquests llibres petits, cosa que no vol dir que sigui un llibre dolent.

El narrador del seu llibre viu obsessionat per la mort del seu germà bessó.

El bessó mort és el tema més important de la meua obra i el que més he treballat. És una obsessió que m'ha perseguit tota la vida. El meu germà bessó va morir quan tenia un any i mig en unes condicions que encara ara no s'han aclarit mai. Sempre he sentit la seva absència com una de les presències més poderoses de la

meua vida. De vegades em sento com una persona que es mira al mirall i no veu ningú.

Es posa en la pell d'un personatge que ha decidit renunciar a ser escriptor per viure una vida més plena. Sent escriptor, ¿vostè sent que ha renunciat a viure res?

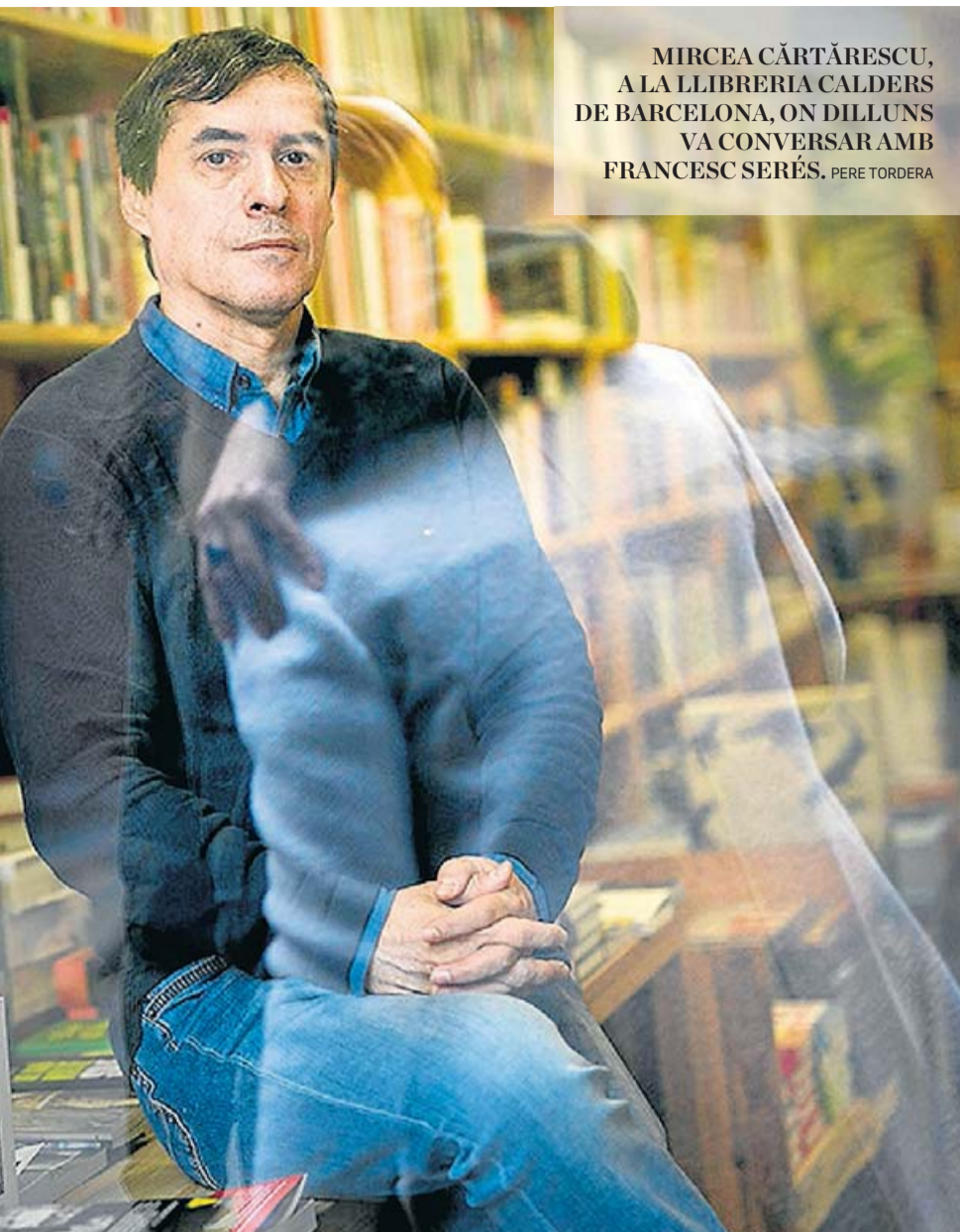
El personatge principal de *Solenoides* no té nom, i això és intencionat. Aquí el problema és un altre, el de la biografia alternativa. Fins als 21 anys, la biografia del meu personatge coincideix amb la biografia real, però hi ha un moment molt precís en què aquestes dues biografies comencen a divergir. Com que ell és diferent de mi coneixem un món fantàstic que es correspon amb els meus arquetips interiors.

Aquesta excursió al món fantàstic de vegades està empeltada d'ele-

Una traducció exemplar

Antònia Escandell Tur (Eivissa, 1979) va trepitjar Romania per primer cop el 2005. “Hi vaig fer un Erasmus –explica–. Tres anys després hi vaig tornar com a lectora d'espanyol, i m'hi vaig quedar fins al 2011”. Des de la Universitat Alexandru Ioan Cuza de Iași, al nord-est del país, va descobrir “la poesia de Marin Sorescu i de Nikita Stănescu [tots dos traduïts al català recentment], i un novel·lista jove molt bo, T.O. Bobe”. De Cărtărescu en va descobrir primer la poe-

sia, però també n'ha llegit gran part de la prosa. Tot i que la seva intenció inicial era traduir-ne “un llibre de proses breus” – i en castellà –, quan Aniol Rafel, de Periscopi, li va proposar ocupar-se de *Solenoides* s'hi va llançar. “Hi he estat més d'un any, però l'experiència ha sigut molt bona, és una novel·la extraordinària”, reconeix. La traducció també val molt la pena. La bona notícia és que Escandell prepara per a la tardor del 2018 la primera part de la trilogia *Encegador*.

MIRCEA CĂRTĂRESCU,
A LA LLIBRERIA CALDERS
DE BARCELONA, ON DILLUNS
VA CONVERSAR AMB
FRANCESC SERÉS. PERE TORDERA

ments gairebé de ciència-ficció, però en altres ocasions diria que hi ha una voluntat de recuperar alguns aspectes del Romanticisme i de la novel·la gòtica. ¿Hi està d'acord?

Em considero un autor neoromàntic. Em va influir terriblement el Romanticisme alemany a través d'un escriptor romanès, Mihai Eminescu, per a qui el motiu del doble era essencial. El Romanticisme alemany va ser molt poderós en la nostra cultura, i considero que va ser un dels creadors del surrealisme, que va acabar derivant més endavant en el realisme màgic. Segueixo molt les estructures del Romanticisme, no només per la part literària, també per la pictòrica. Una de les grans influències de *Solenoides* són els quadres de Caspar David Friedrich, que pintava moltes ruïnes. També els contes d'E.T.A. Hoffmann.

El món oníric neix a partir del personatge –forma part de la seva interioritat–, però el metafísic i teològic té a veure amb l'exterior. A *Solenoides* hi ha visitants d'altres realitats. I hi ha una secta que combat el dolor del món, els piquetistes.

El tema central d'aquesta novel·la és el mal. D'on ve, el mal? El món de *Solenoides* es dibuixa com un món espantós, sense salvació ni esperança. Hi ha éssers que existeixen en la infrarealitat, i que al llibre són els àcars –viuen sense una consciència d'un món superior, perquè ni tan sols el podrien entendre–. Nosaltes, els humans, també som incapaçs d'imaginar un món superior

al nostre. El missatge que els visitants envien al nostre món fracassa, així que cap a la meitat del llibre no existeix cap esperança, és com l'infern de Dante.

Connecta la quarta dimensió amb la recerca en electricitat i camps magnètics de Nikola Tesla.

Tesla va ser un dels científics visionaris que em va interessar. M'han agradat aquells que han intentat portar la tecnologia a l'extrem i que, al capdavall, arriben a la mística. No es pot discernir entre una tecnologia superior i un miracle. Si un home d'avui en dia anés a parar a l'Imperi Asteca seria considerat un déu. Tesla va ser una criatura sorprenent, que avui encara em fascina.

¿L'escriptor és més a prop de la mística que de la tecnologia?

L'escriptor fa servir una tecnologia que és la narració. Els bons escriptors transformen la tecnologia en mística. Aquesta mística és poesia. Totes les grans novel·les són poemes. És per això que aconsegueixen impressionar els lectors. A la gent no els meravellen ni les intrigues ni els personatges, sinó la força i la veritat que els llibres transmeten.

¿L'apocalipsi que temíem s'acaba complint, al final?

La salvació del personatge ve en el moment en què descobreix la solidaritat humana i l'amor. No esperava el final del llibre que els lectors trobaran. Jo hauria volgut explicar un món que fos percebut com una presó, però no me'n vaig sortir. ♦♦

MYSTICAL

La Porta s'ha obert i només les Mystical poden protegir el món del Caos!

laGalera
www.lagaleraeditorial.com

Instagram: [lagalerayoung](#)
Facebook: [laGaleraYoung](#)
Twitter: [laGaleraYoung](#)